

CAPÍTOL 3 RÈGIM DISCIPLINARI DE L'ALUMNAT. CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA DEL CENTRE

Secció 3.1 Conductes sancionables

Les conductes greument perjudicials per a la convivència al centre són aquelles accions o omissions de l'alumnat que alteren greument el clima escolar, posen en perill la integritat física o moral dels membres de la comunitat educativa, vulneren drets fonamentals o suposen una transgressió reiterada de les normes bàsiques de funcionament del centre. Aquestes conductes són considerades **faltes molt greus** i poden donar lloc a sancions específiques segons el que estableix el marc legal i les presents Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC).

A continuació es detallen les conductes que es consideraran greument perjudicials per a la convivència:

Conductes tipificades com a greument perjudicials

1. **Agressions físiques greus**, baralles o actes violents cap a altres alumnes o membres del personal del centre, amb intencionalitat i conseqüències.
2. **Amenaces, coaccions o insults greus** a altres alumnes, docents o personal del centre, especialment quan es produeixin de forma reiterada o amb finalitats intimidatòries.
3. **Discriminació, assetjament o violència de caràcter verbal, físic o digital**, per raó d'origen, raça, sexe, religió, identitat de gènere, orientació sexual, discapacitat o qualsevol altra condició personal o social.
4. **Sostracció, espoliació o robatori** de material del centre o de pertinences d'altres membres de la comunitat educativa.
5. **Deteriorament intencionat de béns del centre o de tercers**, inclòs el material tecnològic, mobiliari, llibres, etc.
6. **Utilització del telèfon mòbil o altres dispositius electrònics per a enregistrar, difondre o vulnerar la intimitat d'altres persones**, especialment quan comporti exposició pública, humiliació, o difusió a xarxes.
7. **Incompliment greu i reiterat de les normes establertes pel centre** que alteri greument la convivència, fins i tot després d'advertències o mesures correctores prèvies.
8. **Entrar al centre o romandre-hi sense autorització o saltant les normes d'accés i sortida establertes**, posant en risc la seguretat de la comunitat.
9. **Manipulació o sabotatge de sistemes informàtics o plataformes digitals del centre** (drive, TPV, Classroom, etc.), amb voluntat de perjudicar, alterar o espiar informació de tercers.

10. **Falsificació de documents oficials** (autoritzacions, justificants, proves d'avaluació, etc.).

11. **Reiteració de conductes greus**, malgrat l'aplicació de mesures correctores prèvies.

Aquestes conductes es valoraran tenint en compte **l'edat de l'alumne/a, la intencionalitat, la gravetat dels fets, l'afectació a tercers i la possible reincidència**.

Totes les faltes molt greus hauran de ser registrades i notificades formalment a les famílies, i es podran tractar amb el suport de l'equip d'orientació psicopedagògica (EAP) i/o serveis socials quan es consideri oportú. La seva gestió requerirà una actuació coordinada entre la direcció del centre i la Comissió de Convivència.

Secció 3.2 Sancions imposables

D'acord amb el que estableix l'article 37.3 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC), les faltes greument perjudicials per a la convivència poden comportar l'aplicació de les següents sancions, les quals s'aplicaran tenint en compte la proporcionalitat, el caràcter educatiu i reparador, i el dret de l'alumne a ser escoltat en el procediment:

"37.3. Les sancions que es poden imposar per la comissió d'alguna de les faltes tipificades per l'apartat 1 són la suspensió del dret de participar en activitats extraescolars o complementàries o la suspensió del dret d'assistir al centre o a determinades classes, en tots dos supòsits per un període màxim de tres mesos o pel temps que resti fins a la finalització del curs acadèmic, si són menys de tres mesos, o bé la inhabilitació definitiva per a cursar estudis al centre. LEC"

a) Suspensió del dret d'assistència al centre

- L'alumnat pot ser sancionat amb la suspensió temporal del dret d'assistir al centre fins a un màxim de **20 dies lectius**, sigui en activitats extraescolars, complementàries o en determinades classes.
- Aquesta sanció s'aplicarà especialment en casos de pertorbació greu de la convivència, agressions greus o reincidència de conductes greus.

b) Canvi de grup o classe

- Es pot acordar el trasllat temporal o definitiu de l'alumne/a a un altre grup o classe dins el mateix centre, si es considera que aquesta mesura millora la convivència del grup afectat.

c) Trasllat de centre

- Quan les altres mesures s'hagin mostrat insuficients i l'alumne continuï alterant greument la convivència, i sempre amb l'informe previ de la inspecció educativa, es podrà proposar el **trasllat a un altre centre públic**.

d) Altres mesures complementàries

Aquestes sancions podran acompanyar-se, si escau, de mesures de caràcter educatiu i reparador, com:

- Redacció d'un **compromís de reparació**.
- Realització de **tasques de servei a la comunitat educativa**.
- Participació en **accions formatives o de reflexió guiada**.
- Realització d'un **pla de treball individualitzat** durant la sanció.

e) Aplicació gradual i proporcional

- Totes les sancions s'aplicaran tenint en compte l'edat, la maduresa de l'alumne, les circumstàncies personals, socials i familiars, les circumstàncies atenuants o agreujants, i els antecedents disciplinaris si n'hi hagués.
- Sempre que sigui possible, es prioritzaran les **mesures educatives i restauratives** abans que les sancions de separació del centre.

Secció 3.3 Competència per imposar sancions

La imposició de sancions per faltes greument perjudicials per a la convivència correspon a l'equip directiu del centre, d'acord amb el que estableixen l'article 142 de la **Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació** i l'article 27 del **Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius**.

a) Responsabilitat directa de la direcció

- La **direcció del centre** és l'òrgan competent per resoldre i aplicar les sancions derivades de faltes greus, especialment quan aquestes impliquin la suspensió del dret d'assistència o el trasllat de centre.
- També és responsable d'obrir, si escau, el **procediment sancionador** (veure secció 3.6 d'aquest capítol), així com de comunicar la resolució a les famílies o representants legals de l'alumne/a, amb les garanties oportunes.

b) Participació de la Comissió de Convivència

- La **Comissió de Convivència** del centre podrà ser consultada per valorar situacions conflictives, aportar elements de judici i proposar accions preventives o educatives.
- No obstant això, la seva funció és **assessora**, i **no té capacitat sancionadora**.

c) Informes i participació d'altres agents

- En casos complexos, o quan la mesura comporti el trasllat de centre, la **inspecció educativa** ha de ser informada i n'ha d'emetre informe previ a l'aplicació de la mesura.
- En funció de la naturalesa dels fets, també es pot sol·licitar la **col·laboració dels serveis socials municipals**, dels **equips d'assessorament psicopedagògic (EAP)**, o d'altres professionals externs si la situació ho requereix.

d) Garanties procedimentals

- Cap sanció greu no pot ser imposada sense garantir el **dret a ser escoltat** de l'alumne/a, i el dret de les famílies a conèixer els fets, aportar al·legacions i presentar

recursos si escau.

- La decisió sancionadora s'ha de fer constar per escrit, amb **motivació dels fets, fonament normatiu i vies de recurs**.

Secció 3.4 Prescripcions

Les faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre educatiu prescriuen, a tots els efectes, **als 30 dies lectius** des del moment en què es produeixen els fets. Passat aquest termini sense que s'hagi iniciat el procediment sancionador, no es podrà imposar cap mesura correctora.

La prescripció s'interromp quan s'inicia el procediment amb la **notificació formal a la família**.

A més:

- Les mesures correctores que s'hagin imposat prescriuran també si, un cop comunicades, **no s'executen en el termini de dos mesos lectius**.
- El còmput dels terminis de prescripció quedarà suspès durant els períodes de vacances escolars i no lectius.

Aquestes condicions asseguren que les actuacions disciplinàries es duguin a terme dins d'un marge temporal raonable, evitant situacions de desgast o indefensió, i respectant els principis de seguretat jurídica i proporcionalitat.

El registre de casos on constin les faltes dels alumnes han de ser esborrades un cop finalitzi el curs escolar per tal de donar dreta a l'oblit.

Secció 3.5 Criteris de les sancions

En l'aplicació de sancions derivades de conductes greument perjudicials per a la convivència del centre, cal garantir el respecte als **principis de proporcionalitat, educativitat, individualització i reparació**.

Les sancions s'imposaran atenent els criteris següents:

1. Proporcionalitat

La sanció ha de ser proporcionada a la gravetat de la conducta i als danys o perjudicis causats a persones, béns o al clima de convivència.

2. Caràcter educatiu i reparador

Sempre que sigui possible, les sancions adoptades hauran de tenir un enfocament **educatiu i restauratiu**, promovent la reflexió, la responsabilitat personal i la reparació del dany causat, tant a nivell individual com col·lectiu.

3. Individualització

S'haurà de valorar la situació personal, social i educativa de l'alumne/a implicat, així com la seva edat i maduresa, amb l'objectiu d'ajustar la mesura correctora a les seves circumstàncies.

4. Reiteració o reincidència

Es tindrà en compte si la conducta s'ha produït de manera aïllada o forma part d'un patró reiterat de comportament.

5. Actitud posterior a la falta

Es valorarà positivament la col·laboració en l'esclariment dels fets, el reconeixement del dany causat, les disculpes o la voluntat de reparar la situació.

6. Grau de participació

Quan hi hagi més d'un implicat, la sanció haurà de diferenciar el grau de participació o responsabilitat de cada alumne/a.

7. Existència de provocació o coacció

Es tindrà en compte si l'alumne/a sancionat ha actuat sota pressió, provocació o influència d'altres companys/es.

8. Possible afectació a l'alumnat vulnerable

Si la conducta sancionable ha tingut com a víctimes alumnes especialment vulnerables (per discapacitat, dificultats d'aprenentatge, situació social, etc.), això podrà ser considerat com agreujant.

Nota:** La valoració d'aquests criteris formarà part de l'anàlisi que ha de fer la direcció del centre abans de dictar una resolució sancionadora. El seu objectiu no és únicament sancionar, sinó **prevenir, educar i restablir la convivència escolar.

Secció 3.6 Garanties i procediments en la correcció de les faltes

En l'aplicació de qualsevol mesura correctora o sanció per una falta greument perjudicial per a la convivència, el centre garantirà sempre el dret a la defensa, la imparcialitat en el tractament dels fets i la transparència en la presa de decisions. Aquestes garanties responen als principis establerts als articles 31 i 32 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació de Catalunya (LEC).

El procediment disciplinari aplicable a les conductes greument perjudicials per a la convivència, reconegut a l'article 25 del **Decret 102/2010, d'autonomia de centres**, ha de garantir el respecte **als drets fonamentals**, especialment el **dret d'audiència, la proporcionalitat i el caràcter educatiu** de les sancions, d'acord amb la **Llei 12/2009 d'educació de Catalunya (LEC)**.

En qualsevol moment del procediment, la direcció podrà convocar a la comissió de convivència docent per a iniciar un procés de restauració o medicació, o de CE per valorar el cas i possibles sancions.

A continuació es detalla el **circuit de gestió de les faltes greus**, segons els principis i procediments establerts pel **Departament d'Educació**:

1. Identificació de la conducta i valoració de la gravetat

- El docent que detecta una conducta greu la trasllada immediatament a la direcció del centre.
- La direcció valora si es tracta d'una **falta greument perjudicial** (art. 31 de la LEC), i pot consultar amb l'equip docent, l'EAP o altres agents o comissions si escau. En cas que es determini que és una falta contrària a la convivència, es seguirà el protocol

del capítol 4 de les NOFC.

- Si es tracta d'un **presumpte delicte**, s'informa a Inspecció i serveis jurídics seguint el protocol corresponent.
- En cas contrari, es comunica a la família que s'ha detectat una conducta tipificada com a greu i s'inicia la **fase de reconeixement**.

2. Fase de reconeixement dels fets i acceptació de la sanció

- Es convoca la **família i l'alumne/a** per comunicar-los formalment:
  - els **fets imputats**;
  - la seva **tipificació** normativa com a falta greu;
  - la **sanció proposada**.
- En aquest moment es poden donar dues situacions:

✓ Reconeixement dels fets i acceptació de la sanció

- Si l'alumne/a i la seva família **reconeixen de manera immediata la comissió dels fets i accepten la sanció, no cal incoar un expedient sancionador formal**. ● Es redacta una [acta de reconeixement i acceptació](#), que serà signada per totes les parts (direcció, família i alumne/a).
- La sanció s'aplica segons el que s'ha acordat i queda registrada a [l'expedient personal de l'alumne/a](#).
- Es poden iniciar, si escau, **mesures de reparació o restauratives** per part de la comissió de convivència de docents, liderada per la COCOBE, prèvia [comunicació de direcció](#). Condicions per a engregar mesures restauratives:
  - *Hi hagi reconeixement dels fets per part de l'alumne/a o la família.*
  - *S'hagi imposat la sanció corresponent.*
  - *La mesura s'emmarqui com a complement educatiu i reparador, no com a alternativa a la sanció.*
  - *No hi hagi indicis de delicte ni una vulneració greu de drets fonamentals.*

◆◆ *Aquest enfocament no substitueix el règim sancionador, sinó que enriqueix el caràcter educatiu de la sanció i dona oportunitat de tancament reparador.*

✗ No reconeixement dels fets o no acceptació de la sanció

- En cas que la família o l'alumne/a **no acceptin els fets o la sanció proposada**, s'inicia formalment l'**expedient sancionador** (vegeu apartats següents).

3. Incoació formal de l'expedient sancionador

- La direcció redacta una **resolució d'inici d'expedient**, que inclou:
  - descripció dels fets,
  - falta presumptament comesa,
  - instructor/a designat,
  - drets del menor durant el procediment.
- Aquesta resolució s'envia a la família i es fa constar al registre intern.

◆◆ Mesures provisionals

- Es pot aplicar **una mesura cautelar** (suspensió temporal d'assistència) per un màxim de **20 dies naturals**, amb tasques escolars assignades.
- Aquesta mesura **s'ha de justificar per escrit** i s'ha de **restar de la sanció final si s'acaba imponent**.

4. Instrucció de l'expedient

- L'instructor/a recopila informació:
  - informes del docent o tutors implicats,
  - testimoniatges,
  - elements audiovisuals si n'hi ha,
  - informe de benestar emocional o orientació si és necessari.
- Es pot demanar informe a **EAP, serveis socials, CREDA o CSMIJ** si es detecta vulnerabilitat.

5. Tràmit d'audiència

- Es convoca la família i l'alumne/a a una **entrevista o audiència formal**, on:
  - s'exposa el contingut de l'expedient,
  - s'ofereix **la possibilitat de fer al·legacions** orals o escrites,
  - s'incorpora tota la informació aportada a l'expedient.

6. Resolució de l'expedient

- La direcció, un cop avaluada tota la informació, **emetrà una resolució motivada**.
- Aquesta resolució inclourà:
  - fets provats,
  - falta acreditada,
  - sanció imposada (amb referència a la normativa),
  - mesures educatives associades (si escau),
  - dret de revisió davant el **Consell Escolar**.

7. Execució i seguiment de la sanció

- S'aplica la sanció, assegurant en tot cas **el dret a l'educació de l'alumne/a**.
- Es facilitaran:
  - tasques educatives no presencials,
  - acompanyament tutorial i emocional,
  - accions de retorn a l'aula si hi ha expulsió temporal.

8. Mesures restauratives i reparadores

- Un cop aplicada la sanció, es poden oferir:

- activitats de **reflexió guiada**,
  - accions de **reparació simbòlica o real**,
  - mediació escolar, si és viable i consensuada.
- Aquestes mesures **no substitueixen** la sanció, però en poden **afavorir el tancament positiu**.

9. Arxiu i custòdia de la documentació

- L'expedient sancionador (o l'acta de reconeixement) quedarà arxivat a **direcció**.
- Estarà disponible per a inspecció educativa o serveis competents si es requereix.

Referències normatives

- **LEC**, art. 29, 31 i 148
- **Decret 102/2010**, art. 24 i 25
- **Protocol d'intervenció davant faltes greus**, Departament d'Educació (oct. 2023)

CIRCUIT SIMPLIFICAT D'INTERVENCIÓ DAVANT CONDUCTES DE L'ALUMNAT GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA

Procediment d'actuació en cas de no reconeixement de fets i no acceptació de la sanció (resum)

Procediment d'intervenció en cas de faltes greument perjudicials per a la convivència

Secció 3.7 Factors atenuants i agreujants

En l'aplicació de qualsevol mesura correctora o sanció per part del centre educatiu, es valoraran les circumstàncies personals, socials i conductuals que poden **atenuar o agreujar la responsabilitat de l'alumnat**. Aquestes circumstàncies tenen com a objectiu garantir l'equitat, la proporcionalitat i l'enfocament educatiu en la presa de decisions disciplinàries.

1. Circumstàncies atenuants

Es consideraran circumstàncies atenuants:

- **Primera falta comesa**, especialment si no es detecta intencionalitat.
- **Reconeixement espontani dels fets** i petició de disculpes per part de l'alumne/a.
- **Col·laboració activa** amb el centre per aclarir els fets i reparar el dany causat.
- **Compromís personal** de no repetir la conducta, expressat per escrit o verbalment davant direcció o el tutor/a.
- **Historial de bona conducta** o actitud positiva durant el curs.
- **Situacions personals, emocionals o familiars** que puguin haver influït en la conducta (ex.: dols, separacions, situacions de vulnerabilitat...).
- **Provocació prèvia o pressió grupal** acreditada.
- **Manca d'intencionalitat** en els actes comesos

2. Circumstàncies agreujants

Es consideraran circumstàncies agreujants:

- **Reincidència** o existència d'antecedents disciplinaris similars.
- **Intencionalitat manifesta** en la conducta, especialment si es produeix amb premeditació.
- **Negació dels fets** amb actitud desafiant o falta de respecte a l'autoritat educativa.
- **Dany greu** a persones, béns o al clima de convivència.
- **Afectació a alumnat vulnerable**, especialment si la conducta es dirigeix a persones amb necessitats educatives específiques, discapacitat o risc social.
- **Difusió pública** de la conducta o dels seus efectes, especialment mitjançant xarxes socials.
- **Desobediència** reiterada a instruccions clares del professorat o equip directiu.
- **Comissió de la conducta en activitats extraescolars, colònies o actes oberts**, que comprometin la imatge del centre.

Secció 3.8 Conservació, custòdia i cancel·lació dels registres disciplinaris

Els expedients sancionadors i la documentació derivada de conductes greument perjudicials per a la convivència tindran caràcter confidencial i seran custodiats per la direcció del centre amb les garanties establertes en la normativa vigent en matèria de protecció de dades.

L'accés a aquesta documentació quedarà restringit únicament al personal que, per raó de les seves funcions educatives, directives o administratives, necessiti conèixer-ne el contingut.

La documentació disciplinària es conservarà únicament durant el temps necessari per:

- garantir el seguiment educatiu i tutorial de l'alumne/a,
- assegurar la correcta tramitació administrativa del procediment,
- donar resposta a possibles requeriments d'inspecció educativa, recursos administratius o altres obligacions legals.

Un cop finalitzada la finalitat educativa, administrativa o legal que n'ha justificat la conservació, la documentació serà eliminada o, si escau, bloquejada d'acord amb els terminis i criteris establerts per la normativa de protecció de dades i gestió documental aplicable als centres educatius públics.

En cap cas els registres disciplinaris tindran caràcter permanent ni podran ser utilitzats amb finalitats diferents de les vinculades a la convivència, el seguiment educatiu o les obligacions legals del centre.

CAPÍTOL 4 RÈGIM DISCIPLINARI DE L'ALUMNAT. CONDUCTES CONTRÀRIES A LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE

Secció 4.1 Conductes contràries a la convivència del centre

Les conductes contràries a la convivència són aquelles accions o omissions per part de l'alumnat que, tot i no ser greument perjudicials, afecten el bon funcionament de les activitats educatives, pertorben la convivència quotidiana o vulneren les normes de conducta establertes pel centre. Aquestes conductes poden ser objecte de **mesures correctores** amb caràcter pedagògic i proporcional, en funció de la seva naturalesa i freqüència.

Segons l'article 35.3 de la **Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació de Catalunya (LEC)**, aquestes conductes són objecte de correcció:

“si tenen lloc dins el recinte escolar o durant la realització d'activitats complementàries i extraescolars, o la prestació de serveis escolars (menjador, transport o altres organitzats pel centre). Igualment, comporten mesures correctores els actes que, tot i tenir lloc fora del recinte escolar, estiguin motivats per la vida escolar o hi estiguin directament relacionats i afectin altres alumnes o membres de la comunitat educativa.”

A títol orientatiu, es consideren conductes contràries a la convivència (sense ser greument perjudicials) les següents:

- Faltes reiterades de puntualitat o assistència sense justificar.
- Falta de respecte o desconsideració envers companys/es, docents o altres membres de la comunitat educativa.
- Conducta disruptiva a l'aula que interfereix de forma continuada en el desenvolupament de l'activitat educativa.
- Incompliment reiterat de normes d'aula, d'espais comuns o del centre.
- Manca de cura del material propi, compartit o del centre.
- L'ús del mòbil o d'altres dispositius electrònics sense autorització prèvia del docent, **sempre que no suposi vulneració greu dels drets fonamentals** (vegeu 2.7 i 3.1 per a casos greus).
- Mentides, enganys o ocultació de fets rellevants per a la convivència o el desenvolupament normal de l'activitat educativa.
- Expressions inapropiades o actituds desafiantes envers el professorat o el personal del centre.
- Accions que posin en risc lleu la seguretat pròpia o d'altres (córrer per passadissos, mal ús de mobiliari, etc.).
- Falta de col·laboració reiterada amb el treball d'aula, sense justificació.
- Rebuig injustificat a participar en activitats escolars obligatòries (sortides, educació física, etc.) sense causa acreditada.

Aquestes conductes, si es reiteren o s'agreguen, **poden esdevenir faltes greus**, i ser tractades d'acord amb el que s'estableix al **Capítol 3**.

Totes les mesures correctores s'hauran de registrar, comunicar a les famílies i fer-ne seguiment, amb l'acompanyament tutorial i/o de l'equip de convivència si escau.

Nota aclaridora:

Per garantir una interpretació adequada de les conductes susceptibles de correcció disciplinària, cal tenir en compte la distinció entre conflicte, violència i assetjament descrita a la secció 1.1, del títol VII del present document. Aquesta classificació ajuda a determinar la naturalesa dels fets i orientar la resposta educativa o disciplinària corresponent.

Secció 4.2 Sancions imposables

D'acord amb el que estableix l'article 36 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC), les conductes perjudicials per a la convivència poden comportar l'aplicació de mesures correctores, les quals han de tenir un **caràcter educatiu, reparador i proporcional**, amb l'objectiu de garantir una convivència positiva i responsabilitzar l'alumnat de les seves accions.

A diferència de les sancions previstes per a les faltes greument perjudicials (art. 37.3 LEC), les mesures correctores no comporten la suspensió del dret d'assistència al centre, però poden incloure actuacions educatives, reparadores o de limitació de drets puntuals en determinats contextos.

Les mesures correctores següents podran aplicar-se **de forma individual o combinada**, en funció de la naturalesa de la conducta, la seva reiteració, i el grau d'afectació al grup i al centre.

a) Amonestació verbal o escrita

Es tracta d'una crida d'atenció formal a l'alumne/a, que pot quedar registrada a l'agenda de l'alumne o comunicada a través del mail de famílies. Pot incloure una entrevista amb la família i un seguiment posterior.

Té valor educatiu, reparador i preventiu, i pretén evitar la reiteració de la conducta.

b) Reflexió guiada o treball educatiu

L'alumne/a pot elaborar una activitat de reflexió, un escrit o una tasca educativa específica sobre el fet ocorregut, amb l'acompanyament del tutor/a o del docent responsable. Aquesta mesura pot incloure treballs vinculats a la normativa de convivència, els valors del centre o les emocions implicades en el conflicte.

c) Mesura de reparació o compensació

Quan hi hagi un dany material o simbòlic, l'alumnat pot realitzar una acció de reparació: endreçar, netejar, restituir un material, fer una acció que compensi l'afectació a la convivència... sempre amb sentit educatiu i sota supervisió.

d) Limitació temporal d'algun dret o recurs

Pot comportar, per exemple, la limitació temporal del dret d'utilitzar determinats recursos (dispositius digitals, espais de joc, elements comuns), sempre que el mal ús sigui reiterat i la mesura sigui proporcionada, amb l'objectiu de responsabilitzar l'alumne/a. Aquesta mesura mai no podrà afectar el dret a l'educació ni la participació en les activitats curriculars.

e) Canvi temporal d'espai o activitat

L'alumnat pot ser traslladat a un altre espai durant un temps concret, o fer una activitat diferent de la prevista, amb la finalitat de desactivar una situació de tensió i permetre la reflexió personal. Aquesta mesura es podrà aplicar dins del marc horari habitual i sota supervisió adulta.

f) Compromís educatiu

D'acord amb la família i l'equip docent, es podrà signar un document on es reculli el compromís de millora del comportament, amb accions concretes, termini i seguiment acordat. El compromís pot ser elaborat pel tutor/a o pel referent de convivència del centre.

g) Intervenció de la Comissió de Convivència

En cas de reiteració, persistència o especial complexitat de les conductes, la Comissió de Convivència podrà intervenir, acordar mesures complementàries i fer un seguiment específic del cas, en coordinació amb l'equip docent, les famílies i, si escau, l'EAP.

h) Aplicació gradual i proporcional

Totes les mesures s'aplicaran tenint en compte:

- L'edat i maduresa de l'alumne/a.
- L'impacte de la conducta en la convivència.
- La intencionalitat i el grau de reparació del dany.
- Els antecedents disciplinaris.
- Les circumstàncies atenuants o agreujants que constin.

Sempre que sigui possible, es prioritzaran les accions amb **finalitat educativa, restaurativa i responsabilitzadora**, evitant la cronificació dels conflictes i promovent la millora de la convivència en el conjunt de la comunitat educativa.

Secció 4.3 Competències per imposar sancions

La imposició de mesures correctores per conductes contràries a la convivència correspon al **professorat i a l'equip directiu del centre**, d'acord amb el que estableixen l'article 142 de

la **Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació**, i l'article 27 del **Decret 102/2010, de 3 d'agost**, d'autonomia dels centres educatius.

a) Competència del professorat

Tot el professorat del centre pot aplicar mesures educatives o correctores immediates davant conductes contràries a la convivència, dins l'àmbit de les seves responsabilitats d'aula, pati o activitat.

Aquestes mesures han de ser proporcionades, educatives i temporals, i poden incloure advertències, canvis d'activitat, reflexions guiades o mesures de reparació immediates. En tots els casos, caldrà comunicar-les al tutor/a per fer-ne seguiment.

b) Responsabilitat del tutor/a o docent referent

El/la tutor/a del grup és la figura de referència per aplicar i fer el seguiment de les mesures correctores més enllà de l'acció immediata.

Pot acordar entrevistes amb la família, compromisos educatius, mesures de reflexió o reparació, i vetllar per la coherència de les actuacions.

També pot traslladar el cas a l'equip directiu si la conducta es reitera o pren una complexitat superior.

c) Intervenció de l'equip directiu

L'equip directiu té la responsabilitat de coordinar, validar i aplicar mesures correctores en casos més complexos o reincidents, o quan es valori la necessitat de limitar drets puntuals (ex: ús de dispositius, canvi d'activitat, participació en actes concrets, participació en activitats complementàries com colònies o sortides, participació en activitats extraescolars...).

També pot sol·licitar l'assessorament de la **Comissió de Convivència**, i és qui ha de garantir la comunicació amb la família i el registre de les mesures adoptades.

d) Consulta a la Comissió de Convivència

La Comissió de Convivència pot ser consultada per valorar situacions de conflicte reiterades o amb afectació global a l'aula o al centre.

Pot proposar línies d'actuació, mesures educatives i estratègies de seguiment, però **no té funció sancionadora directa**.

e) Participació d'altres agents

En cas necessari, es pot activar la col·laboració amb:

- Equip psicopedagògic (EAP)

- Serveis socials municipals
- Altres serveis externs amb competència educativa o social

Aquesta intervenció s'ha de fer **amb coneixement i coordinació de la direcció** i d'acord amb els circuits de derivació establerts al Pla d'Atenció a la Diversitat.

f) Garanties procedimentals

En l'aplicació de qualsevol mesura correctora, cal garantir:

- El dret de l'alumne/a a ser escoltat.
- El dret de les famílies a rebre informació clara i poder expressar el seu punt de vista.
- El registre de les mesures .
- La proporcionalitat i adequació de les mesures adoptades.

Secció 4.4 Prescripcions

Les **conductes contràries a la convivència del centre educatiu** prescriuen, a tots els efectes, **als 10 dies lectius** des del moment en què es produeixen els fets. Passat aquest termini sense que s'hagi aplicat o iniciat cap mesura correctora, **no es podrà adoptar cap acció disciplinària** sobre la conducta en qüestió.

La **prescripció s'interromp** quan s'inicia el procediment corrector, **amb la comunicació formal a l'alumne/a i la seva família**.

A més:

- Les **mesures correctores imposades** prescriuran també si, un cop comunicades, **no s'executen en el termini d'un mes lectiu**.
- El còmput dels terminis de prescripció quedarà suspès durant els períodes de vacances escolars i dies no lectius.

Aquestes condicions tenen com a finalitat garantir un **procediment àgil i just**, que permeti actuar amb rapidesa davant les conductes contràries a la convivència, **preservant la seguretat jurídica i evitant la indefensió de l'alumnat**.

Secció 4.5 Criteris de les sancions

En l'aplicació de mesures correctores derivades de **conductes contràries a la convivència del centre**, cal garantir el respecte als principis de **proporcionalitat, finalitat educativa, individualització i millora de la convivència**.

Les mesures adoptades s'han de basar en els criteris següents:

1. Proporcionalitat

La mesura correctora ha de ser adequada a la gravetat de la conducta, a l'impacte que ha tingut sobre les persones o sobre la dinàmica del grup, i a la recurrència del comportament.

2. Caràcter educatiu i de millora

Sempre que sigui possible, es prioritzaran mesures amb intencionalitat educativa i preventiva, que fomentin la reflexió personal, la millora del comportament i el respecte a les normes de convivència.

3. Individualització de la resposta

S'hauran de tenir en compte les circumstàncies personals, familiars i escolars de l'alumne/a, així com la seva edat i nivell maduratiu, per ajustar l'actuació educativa a cada cas concret.

4. Reiteració de la conducta

Es valorarà si es tracta d'un fet puntual o si la conducta forma part d'un patró de reiteració o d'incompliments successius. La reincidència podrà comportar un agrujament de la resposta.

5. Actitud davant els fets

Es considerarà com a circumstància atenuant l'actitud de col·laboració en l'esclariment dels fets, l'acceptació de responsabilitats, la presentació de disculpes i la voluntat explícita de reparació.

6. Grau de participació

Quan hi hagi més d'un implicat, caldrà diferenciar la responsabilitat individual de cada alumne/a, adaptant la mesura correctora a la seva participació en els fets.

7. Impacte sobre la convivència

Es tindrà en compte el nivell d'afectació a la convivència general del grup, del centre o del clima educatiu. Les conductes que alterin greument l'activitat habitual o el benestar del grup seran valorades amb més severitat.

La valoració d'aquests criteris formarà part del **judici pedagògic i disciplinari** que haurà de fer el tutor/a o l'equip directiu abans d'adoptar qualsevol mesura correctora. L'objectiu principal no és únicament corregir, sinó **educar, prevenir i restaurar un entorn de respecte, seguretat i responsabilitat compartida**.

Secció 4.6 Procediments en la correcció de faltes

El tractament de les **conductes contràries a la convivència** s'ha de dur a terme mitjançant **procediments àgils, educatius i proporcionals**, que permetin actuar de forma coherent i eficaç davant dels conflictes habituals del dia a dia. L'objectiu principal és **restablir la convivència i prevenir la reincidència**, amb una mirada educativa, sense convertir el procés en una càrrega burocràtica per al personal docent.

A continuació es detalla el **circuit bàsic d'intervenció**, aplicable a aquest tipus de conductes:

1. Detecció i intervenció immediata

- El docent que presència o detecta la conducta contrària a la convivència actua de forma immediata, **intervenint pedagògicament amb l'alumne/a**.

- S'estableix un **diàleg directe i reparador**, explicant les conseqüències de l'actuació i reforçant les normes de convivència del centre.

2. Comunicació a la tutoria i registre intern

- La situació es **comunica al tutor/a** del grup, qui en fa seguiment.
- Quan calgui un registre, es pot utilitzar un **formulari intern senzill**, indicant la conducta i la mesura adoptada.
- **No és necessari obrir cap expedient formal**, llevat de reiteració o agreujament.

3. Comunicació a la família (si escau)

- Si la conducta es considera significativa o s'ha repetit, el/la tutor/a **comunica la situació a la família**, preferentment de manera **ràpida i directa** (correu electrònic o trucada), amb voluntat de cooperació educativa.
- Es pot demanar una entrevista amb la família si es considera necessari.

4. Aplicació de la mesura correctora

- La mesura correctora s'aplica de manera immediata, adaptada a la gravetat i a les característiques de l'alumne/a.
- Sempre que sigui possible, s'utilitzaran **mesures educatives, reparadores o restauratives**: reflexió escrita, col·laboració amb l'aula, disculpa formal, pacte de compromís, etc.

5. Seguiment (si cal)

- En cas de reincidència o si s'ha establert un compromís de millora, es farà un **seguiment senzill per part del tutor/a..**
- Només si la conducta esdevé persistent o passa a ser greument perjudicial, es derivarà a direcció per aplicar el **procediment del capítol 3**.

Aquest procediment permet **resoldre els conflictes quotidians de manera ràpida i educativa**, evitant la judicialització de la convivència i afavorint una cultura de corresponsabilitat i reparació dins del centre.

Secció 4.7 Factors atenuats i agreujants

En l'aplicació de mesures correctores davant conductes **contràries a la convivència**, el centre tindrà en compte determinats factors que poden **modular la responsabilitat de l'alumnat** i ajustar la resposta educativa. Aquests **factores atenuants o agreujants** permeten aplicar mesures **més personalitzades, justes i educatives**.

1. Factors atenuants

Es considerarà **atenuant** qualsevol circumstància que pugui reduir el grau de responsabilitat de l'alumne/a en la comissió del fet. Entre d'altres:

- **Reconeixement espontani dels fets** abans de l'inici del procediment.
- **Petició de disculpes** o mostra de penediment immediat.
- **Absència d'intencionalitat** (la conducta s'ha produït per desconeixement o manca de previsió, no amb voluntat de fer mal).
- **Actuació influenciada per la por, la pressió o la provocació** d'altres companys/es.
- **Situacions personals o familiars difícils**, conegudes pel centre, que puguin haver influït en la conducta (ex: esdeveniments traumàtics, inestabilitat familiar...).
- **Col·laboració activa en la reparació del dany** o compromís per evitar noves situacions similars.

2. Factors agreujants

Es considerarà **agreujant** qualsevol circumstància que pugui incrementar la responsabilitat de l'alumne/a o la gravetat del fet. Entre d'altres:

- **Reincidència**: si l'alumne/a ha estat advertit o sancionat prèviament per conductes similars.
- **Premeditació o intencionalitat clara** de fer mal, perjudicar o humiliar.
- **Negativa a reconèixer els fets** o a cooperar en la seva resolució.
- **Conductes que afectin alumnat vulnerable**, com ara companys/es amb discapacitat, dificultats d'aprenentatge o altres situacions de fragilitat.
- **Conductes en grup o amb caràcter col·lectiu**, especialment si han estat liderades o instigades per l'alumne/a implicat.
- **Resistència a reparar el dany causat** o incompliment de mesures prèvies.

La valoració dels factors atenuants i agreujants **no ha de ser automàtica**, sinó **analitzada per part del tutor/a o l'equip directiu**, en funció del cas concret, amb l'objectiu de garantir una resposta **educativa, proporcional i ajustada a cada situació**.

Secció 4.8 Informació a les famílies

La col·laboració amb les famílies és fonamental per garantir una actuació coherent, educativa i restaurativa davant conductes contràries a la convivència. Per aquest motiu, el centre vetllarà per una **comunicació clara, àgil i respectuosa** amb les famílies o representants legals de l'alumnat implicat.

1. Comunicació immediata i documentada

Sempre que es detecti una conducta contrària a la convivència que requereixi l'aplicació d'una mesura correctora, el centre:

- **Informarà la família el més aviat possible**, preferiblement el mateix dia dels fets, mitjançant comunicació escrita (correu electrònic, agenda) o telefònica, segons el cas.
- Aquesta informació inclourà:
  - Descripció dels fets.

- Mesura correctora adoptada o prevista.
- Responsables del seguiment.
- Possibilitat de contactar amb la tutoria per a qualsevol aclariment.

2. Dret a ser escoltades

Les famílies tenen dret a ser escoltades **abans de l'aplicació de qualsevol mesura correctora**, especialment si aquesta comporta:

- Separació temporal del grup o de l'activitat.
- Aplicació de mesures amb caràcter reparador que impliquin un compromís de l'alumne/a.

En aquests casos, la reunió podrà fer-se amb la tutoria, l'equip directiu o ambdós, segons la naturalesa del conflicte.

3. Participació activa en mesures educatives

Sempre que sigui possible, el centre promourà la **implicació de la família en el compromís de millora de l'alumne/a**, amb l'objectiu de reforçar el vincle entre escola i família com a agents corresponsables del procés educatiu.

4. Registre i seguiment

Tota comunicació amb les famílies quedarà registrada, bé mitjançant:

- Comunicació escrita signada (agenda)
- Correu electrònic corporatiu.
- Anotació al registre d'entrevistes amb famílies.

Aquest registre permetrà fer seguiment de l'evolució del cas i documentar les actuacions dutes a terme per part del centre.

Aquesta comunicació amb les famílies s'emmarca dins els principis de **transparència, corresponsabilitat i respecte mutu**, garantint el dret de les famílies a estar informades i a participar, en la mesura que correspongui, en les actuacions orientades a restablir un clima positiu de convivència escolar.

Secció 4.9 Conservació dels registres de convivència

Els registres interns vinculats a conductes contràries a la convivència tindran exclusivament finalitat educativa, tutorial i de seguiment de la convivència escolar.

El centre conservarà únicament la informació necessària durant el temps imprescindible per fer el seguiment educatiu de la situació i garantir una actuació coherent amb l'alumne/a i la seva família.

Aquests registres seran tractats amb criteris de confidencialitat i protecció de dades, i l'accés quedarà limitat al personal educatiu que intervingui directament en el seguiment de l'alumnat.

Un cop deixin de ser necessaris per al seguiment educatiu o tutorial, els registres seran eliminats d'acord amb els criteris establerts en la normativa vigent de protecció de dades.